

Posudek oponentky diplomové práce

Jméno diplomanta:	Lukáš Jirásek
Téma diplomové práce:	Iura in re aliena k podílu v obchodní korporaci (včetně vtěleného do cenného papíru)
Rozsah práce:	81 stran vlastního textu (dle diplomanta 210 741 znaků vlastního textu)
Datum odevzdání práce:	6. 12. 2023 elektronická verze

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Téma práce Věcná práva k věci cizí na první pohled evokuje, že směřuje k řešení otázky, jaká věcná práva vedle práva zástavního lze k nevtělenému a vtělenému podílu zřídit.

Diplomant si s ohledem na rozsáhlost tématu předmět zkoumání zúžil na podmínky zastavitelnosti podílu v obchodní korporaci. Zúžení tématu je samozřejmě možné. V daném případě však jde o zúžení velmi radikální, a proto mám za to, že téma diplomové práce mělo být změněno, aby více korespondovalo s jejím obsahem. Dokonce se domnívám, že téma bylo vhodné ještě více zúžit, a to toliko na podmínky zastavitelnosti podílu v kapitálových obchodních korporacích. Tím by diplomant zabránil tomu, aby výrazně nepřekračoval požadovaný rozsah diplomové práce.

Téma zastavitelnosti podílu v obchodní korporaci je tématem, jemuž odborná veřejnost věnuje pozornost. Přesto jej nelze považovat za téma, které je komplexně zpracované a u nějž se nevyskytují sporné otázky. S ohledem na skutečnost, že není vůbec neobvyklé, že podíly jsou zástavou, je důležité se tématem zabývat. Jinými slovy, téma je trvalým tématem práva obchodních korporací, které neztrácí na aktuálnosti.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Téma je středně obtížné na zpracování. Pro řádné zpracování je nezbytná velmi dobrá orientace v právu obchodních korporací, jakož i v zástavním právu.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomant rozdělil vedle úvodu práci do pěti kapitol. V první kapitole se diplomant zabývá podílem jako předmětem zástavního práva. Druhou kapitolu diplomant věnuje zákonným podmínkám zastavitelnosti podílu. Třetí kapitola se zaměřuje na problematiku korporačních omezení zastavitelnosti podílu. Ve čtvrté kapitole diplomant pojednává o obligačních limitech zastavitelnosti podílu. V páté kapitole přehledně shrnuje závěry, k nimž v práci dospěl.

Vnitřní struktura je zvolena velmi vhodně. Diplomant se nejprve zabývá zákonnými limity zastavitelnosti podílu, následně korporačními limity a v závěru obligačními limity. Kapitoly jsou vnitřně konzistentní, navazují na sebe a jsou zakončeny dílčím shrnutím.

4. Vyjádření k práci

Za klady práce považuji i) dobře vymezený cíl práce, který se podařilo diplomantovi naplnit, ii) přehledná a funkční struktura, iii) kvalitní rozbor dílčích otázek s formulováním vlastních argumentačně podložených závěrů, iv) dílčí shrnutí na konci každé kapitoly a v) kvalitně zpracovaný závěr. Za nedostatek práce považuji: i) rozsah práce (téma mohlo být ještě úžeji zaměřené a zejména mohlo být hutněji zpracované) a ii) dílčí nedostatky v argumentaci a iii) dílčí nedostatky v práci s prameny.

5. Kritéria hodnocení práce

a) splnění cíle práce

Cílem diplomanta bylo zodpovědět otázku, které podíly v obchodních korporacích jsou zastavitelné a za jakých podmínek, jakými způsoby a do jaké míry mohou tyto podmínky ovlivnit členové obchodní korporace. Cíl považuji za velmi dobře zvolený. Cíl se podařilo diplomantovi v zásadě naplnit.

b) samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství

Nemám důvodu se domnívat, že diplomovou práci diplomant nezpracoval samostatně. Při četbě práce jsem neodhalila žádné prvky plagiátorství.

c) logická stavba práce

Logická stavba práce byla popsána výše v bodě 3.

d) Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací

K práci se zdroji činím tyto připomínky:

- 1) Diplomant pracuje s reprezentativní českou a v rozumné míře zahraniční literaturou. Čerpá i z judikatury, a to i z judikatury reflektující stav před účinností občanského zákoníku z roku 2012. U těchto zdrojů je však namístě velmi bedlivě kriticky zhodnotit, zda závěry mohou i nadále obstát.
- 2) Stať Podíl společníka ve veřejné obchodní společnosti po rekonstrukci českého obchodního práva nenapsala I. Štenglová, nýbrž T. Dvořák (přehled literatury a např. pozn. 67).
- 3) Komentáře k občanskému zákoníku od Wolters Kluwer nejsou citovány správně (např. pozn. 226).

e) hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Diplomant prokázal, že se v dané problematice velmi dobře orientuje, že si umí klást dobré otázky a že poznatky, ke kterým dospěl dokáže srovnatelně s přesvědčivými argumenty sdělit čtenáři, byť závěry, ke kterým dospívá nemusí každý čtenář sdílet (to ale nevádí).

K obsahové stránce práce činím tyto připomínky:

Práce je zaměřena na nevtělené a vtělené podíly. Zabývá-li se diplomant v kapitole 1.1. povahou podílu, pak by se měl zabývat nejen povahou nevtěleného, ale i vtěleného podílu, resp. by z textu mělo být zřejmé, že se v této kapitole zabývá jen povahou nevtěleného podílu a text by měl obsahovat vysvětlení, proč předmětem úvodní kapitoly není i podíl vtělený. Navíc v této kapitole je upřena pozornost jen na podíl ve společnosti s ručením omezeným, ale závěry jsou prezentovány tak, že by neorientovaný čtenář mohl mít za to, že zastavitelné byly za účinnosti obchodního zákoníku všechny podíly ve všech obchodních korporacích.

Závěry uvedené v kapitole 2.1.4. by měly být více podloženy.

K převzetí závěrů rozhodnutí Vrchního soudu v Praze z roku 1999 na str. 33: Tento závěr by bylo vhodné kriticky přezkoumat. Je komplementář vždy vyloučen z okruhu nabyvatelů podílu komanditisty a je proto vyloučen z pozice zástavního věřitele? Mohly by případně podmínky v zástavní smlouvě být formulovány tak, že by komplementář jako zástavní věřitel zastavený podíl nemohl nabýt, ale mohl by se z něj uspokojit při prodeji třetí osobě?

K omezení zastavitelnosti kmenového listu na str. 42: Pokud připustíme, že tato otázka je sporná, pak by mělo být i sporné, zda je možné se odchýlit od požadavku zákonodárce, aby do kmenového listu mohl být vtělen jen volně převoditelný podíl. Pokud společnost nesmí omezit volnou převoditelnost kmenového listu, proč by měla mít právo omezit či vyloučit jeho zastavení?

K omezení zastavitelnosti akcií na str. 58: Proč se diplomant nepřiklání k závěru, že stanoví-li zákon určitá pravidla pro omezení převoditelnosti, mají se prosadit i v případě omezení jejich zastavitelnosti? Pro tento závěr je podle mého třeba argumentovat mezerou v zákoně, kterou je možné odstranit za použití pravidla obsaženého v § 10 odst. 1 obč. zák.

K účinkům rozhodnutí valné hromady na str. 59: Tvrzený názor by bylo dobré ještě znovu uvážit. Má hrát pouze roli, že se členové obchodní korporace na rozhodnutí nepodíleli? Nebo je významné, zda o rozhodnutí věděli nebo mohli vědět? Má závěr diplomanta znamenat, že dopady rozhodnutí o omezení či vyloučení zastavitelnosti se prosadí vůči jednotlivým členům obchodní korporace v různé okamžiky?

Letmá úvaha o významu materiální publicity vyžaduje podstatně podrobnější rozbor. Může princip materiální publicity způsobit, že podíl bude zastavitelný, ač bylo rozhodnuto o vyloučení zastavitelnosti? Může princip materiální publicity způsobit, že se změní kvalita převáděného podílu?

K textu na str. 67. Do kdy je možné odvolat souhlas se zastavením podílu? Opravdu až do účinnosti zástavní smlouvy, jak by se mohlo zdát z diplomantova vyjádření?

Ke kapitole 3.5.2.2. Závěry zde předkládané by si zasloužily podrobnější rozbor. Autor se odvolává na odbornou literaturu, ale žádnou neuvádí.

Úvahy o jednorázovém prolomení společenské smlouvy v kapitole 4 nejsou v naznačeném kontextu srozumitelné.

f) jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a stylistická úroveň textu je velmi dobrá. Práce je čtivá. Rušivým a nesprávným je používání velkých písmen u názvů zákonů (např. str. 11 a 12). Nadbytečné je používání zkratky ust. (např. pozn. 25 a 27). U vnitřních odkazů (např. na str. 17 odkaz na další části práce, v nichž se diplomant zabývá výkladem § 1320 obč. zák. a otázkou, zda má být aplikován i na účastnické cenné papíry) by bylo vhodné, aby odkaz na jiné části práce byl dostatečně určitý, aby příslušnou pasáž, na níž diplomant odkazuje, mohl čtenář rychle najít.

g) úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Práce neobsahuje grafy a tabulky. To ani není vyžadováno.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě

7. Závěrečné hodnocení

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

Navržený klasifikační stupeň

Předběžně navrhuji ohodnotit diplomovou práci známkou velmi dobře. Při výborné obhajobě nevyklučuji hodnocení výborně.

V Praze dne 21. prosince 2023

Doc. JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.

oponentka diplomové práce